A FIELD SURVEY IN VILNIUS OLD TOWN

In 2006 the LP conducted a survey in Vilnius Old Town in the courtyard of the building at Žygimantų St. 3, on Žygimantų and T. Vrublevskio Sts., and in the area of the monument to King Mindaugas in connection with the excavation of an electric cable trench. A 278 m long route was surveyed (a total area of 164.02 m^2). A mixed cultural layer, through which utility lines had already been laid, was discovered. 17th–20th century finds were found: pottery sherds, stove, roof, and floor tile fragments, metal and glass artefacts, and 19th–20th century coins.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI PYLIMO G. 47 / GĖLIŲ G. 2

Ingrida VOSYLIŪTĖ

2006 m. Vilniuje, Pylimo g. 47 / Gėlių g. 2 esančio pastato rūsiuose ištirti 6, o pastato patalpose (planuojamų iškasti rūsių vietose) – 4 šurfai. Visi šurfai buvo 4 m^2 ploto (iš viso ištirtas 40 m^2 plotas). Šurfai kraštinėmis derinti prie pastato sienų ir išplanuoti patalpų kampuose.

Pastato rūsių sienoms ir skliautui naudotos klasicistinės plytos. Taigi rūsių pastatymas datuojamas XVIII a. pradžia – XIX a. pirmąja puse. Rūsiuose tirtuose šurfuose 1–2, 6–9 fiksuota nuo 1 iki 6 kultūrinio sluoksnio horizontų. Įžemis pasiektas 0,3–0,5 m gylyje. Kai kuriuose sluoksniuose rasta pavienių ne ankstesnių nei XVIII a. keramikos šukių, gyvulių kaulų, stiklo fragmentų ir karinės uniformos apkalas. Šurfe 2 fiksuotas iki 10 cm storio šviesiai pilkos žemės sluoksnis su angliukų žymėmis, kuriame rastos dvi greičiausiai XVI–XVII a. buitinės keramikos šukės ir du gyvulių kaulai.

Pastate buvo tiriamos dvi patalpos (1 ir 2). Kiekvienoje iš jų iškasta po du šurfus. Patalpos 1 ŠV kampe kastame šurfe 4 fiksuotas 3,52 m storio kultūrinis sluoksnis, kurį sudarė 22 horizontai. Pastato Š ir V sienų viršutinė dalis mūryta iš klasicistinių plytų, pagal kurias pastatą galima datuoti XVIII a. pradžia – XIX a. pirmąja puse. Tačiau apačioje naudotos stambios barokinės plytos su braukomis (30–31,5x14,5–15 cm dydžio). Greičiausiai jos yra antrinio panaudojimo (aplipusios kalkių skiediniu). Š sienos apačioje buvo arkinis pamatas. H_{abs} 121,58–121,40 m rastas iš netašytų akmenų sudėtas grindinys, kuris yra senesnis nei pastatas. Virš grindinio buvo suversti dideli kalkių skiediniu aplipę akmenys. Aukščiau buvę sluoksniai – supiltiniai ir greičiausiai susiję su pastato statyba. Juose rasta gyvulių kaulų ir buitinės keramikos šukių. Po grindiniu fiksuoti 9 kultūrinio sluoksnio horizontai. Viename jų (tamsiai pilkos uždurpėjusios žemės sluoksnyje) aptikta medžio trūnėsių, gyvulių kaulų, kelios glazūruotos keramikos šukės, odos gabaliukų, XVII a. antrąja puse datuotinos pypkės dalis. Buvęs žemės paviršius (tamsiai pilka žemė, angliukai, smulkūs plytų gabaliukai ir kalkių skiedinys) fiksuotas H_{abs} 121,04–120,84 m gylyje. Jame daugiausiai rasta keramikos šukių bei gyvulių kaulų.

Patalpos 1 PR kampe kastame šurfe 5 pasiektas iki 2,52 m (H_{abs} 120,70 m) gylis, tačiau įžemis nepasiektas. Kultūriniame sluoksnyje

išskirta 15 horizontų. Šiame šurfe taip pat atkasti mūrai, kurie nebuvo šlieti prie dabartinio pastato sienų. Mūras, konstrukcija primenantis krosnį, fiksuotas H_{abs} 122,55 m gylyje. Jam statyti naudotos stambios barokinės plytos su braukomis, rištos moliu. Galbūt jis yra susijęs su šurfe 4 rastu mūru, kuriam statyti naudotos tokios pat, tik antrinio panaudojimo plytos. Aptiktas mūras prišlietas prie kito šalia esančio mūro. Jie abu turėtų būti datuojami tuo pačiu laikotarpiu. Norint tiksliau nustatyti rastų mūrų paskirtį, reikia detalesnių tyrinėjimų. H_{abs} 122,55 m gylyje fiksuotas sluoksnis su gausiausiais archeologiniais radiniais (koklių ir keramikos fragmentais, datuotinais XVII–XVIII a.).

Patalpos 2 ŠR kampe kastame šurfe 3 fiksuotas 3,32 m storio kultūrinis sluoksnis, susidedantis iš 26 horizontų. Sluoksnis su gausiausiais archeologiniais radiniais fiksuotas maždaug 1,7 m gylyje. Jį sudarė juoda žemė, kurioje buvo medienos trūnėsių, medžio šaknų, žalio molio lęšių, plytų nuolaužų, kalkių skiedinio gabalėlių, buitinės keramikos šukių ir gyvulių kaulų. Pagal aptiktą keramiką sluoksnį galima datuoti XVII a. pirmąja puse. Tikėtina, kad tai – buvęs XVII a. žemės paviršius. Aukščiau jo esantys sluoksniai yra supiltiniai su atsitiktiniais radiniais. Apatiniai sluoksniai, kuriuose aptikta nedaug keramikos fragmentų ir gyvulių kaulų, tikėtina, yra suplautiniai.

Patalpos 2 PV kampe kastame šurfe 10 fiksuotas 3,32 m storio kultūrinis sluoksnis, kurį, kaip ir šurfe 3, sudarė 26 horizontai. 0,5 m gylyje fiksuotame supiltiniame tamsiai pilkos žemės sluoksnyje kartu su smulkiais plytgaliais ir kalkių skiedinio gabalėliais rasta keramikos fragmentų bei gyvulių kaulų. Pastebėtina, kad šis sluoksnis yra susijęs su dabartinio pastato statyba ir datuotinas XIX a. Apatinė pastato dalis buvo mūryta iš XVIII a. pradžios – XIX a. pirmosios pusės klasicistinių plytų. Buvęs XVII a. žemės paviršius fiksuotas H_{abs} 121,92–121,80 m gylyje. Jį sudarė juoda žemė, degėsiai ir medienos tarpsluoksniai. Šiame sluoksnyje rasta nemažai buitinės keramikos šukių, keli koklių fragmentai, gyvulių kaulų. Giliau jo esantys sluoksniai buvo supiltiniai arba suplautiniai. Juose rasta gyvulių kaulų ir kelios atsitiktinės smulkios keramikos šukės.

Iš viso tyrinėjimų metu surinkti 1839 radiniai (513 buitinės keramikos fragmentai, 36 puodyninių ir 238 plokštinių koklių fragmentai, 14 stiklinių, 20 metalinių ir 2 odiniai dirbiniai) bei 1065 gyvulių kaulai.

THE FIELD EVALUATION AT PYLIMO ST. 47 / GĖLIŲ ST. 2

In 2006, 6 test pits were excavated in the basements of the building located at Pylimo St. 47 / Gėlių St. 2 in Vilnius and 4 test pits in the building's rooms. In all an area of 40 m^2 was excavated. The construction of the basements dates to the early 18th – 1st half of the 19th century. Finds from no earlier than the 18th century and chance pottery sherds from probably the 16th–17th century were found in the layers excavated in them. Excavations were conducted in two of the building's rooms. They were built in the early 18th – 1st half of the 19th century. An earlier stone pavement and brick wall fragments were discovered in the rooms. A cultural layer with finds dating to the 17th–18th centuries (stove tile fragments, pottery sherds, and animal bones) was recorded in them.